

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 740/2026
08.07.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Јасмине Васовић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Звонка Радовановића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К.бр.55/24 од 29.09.2025. године и Апелационог суда у Нишу Кж1.бр.19/2026 од 12.03.2026. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Звонка Радовановића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К.бр.55/24 од 29.09.2025. године и Апелационог суда у Нишу Кж1.бр.19/2026 од 12.03.2026. године, у односу на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пироту К.бр.55/24 од 29.09.2025. године у ставу I изреке окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 30. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 (две) године у коју му се урачунава време за које је био лишен слободе и то дана 13.10.2023. године. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета извршења кривичног дела, а који су ближе означени у изреци пресуде. Одређено је да трошкови кривичног поступка који се односе на окривљеног АА падају на његов терет, а у вези којих ће суд донети посебно решење.

Истом пресудом у ставу II изреке окривљени ББ је на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослобођен од оптужбе за кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. и чланова 30. и 33. КЗ.

Одређено је да трошкови кривичног поступка у односу на окривљеног ББ падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1.бр.19/2026 од 12.03.2026. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Пироту и браниоца окривљеног АА, па је потврђена пресуда Вишег суда у Пироту К.бр.55/24 од 29.09.2025. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Звонко Радовановић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и због погрешне примене материјалног права, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да укине обе нижестепене пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да преиначи обе нижестепене пресуде тако што ће радње окривљеног правно квалификовати као кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. у вези става 1. КЗ, као и да обавести окривљеног и браниоца о седници већа и да сагласно одредби члана 488. став 3. ЗКП одреди да се одложи, односно прекине извршење правноснажне пресуде.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног АА као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче да је суд погрешно применио материјално право и то у делу у којем је радње окривљеног правно квалификовао као квалификовани облик кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 30. КЗ, уместо као основни облик кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. у вези става 1. КЗ, будући да по браниоцу у конкретном случају не постоје квалификаторне околности које су потребне за постојање тежег облика кривичног дела из члана 350. став 3. КЗ и то пре свега квалификаторна околност да је кријумчарен већи број лица, а такође не постоји ни било која друга алтернативно предвиђена квалификаторна околност и то да је дело учињено од стране групе, злоупотребом службеног положаја или на начин којим се угрожава живот или здравље лица чији се недозвољен прелаз границе Србије, боравак или транзит омогућава, а којим наводима бранилац окривљеног по налажењу Врховног суда нижестепене пресуде суштински побија због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи и да чињенични опис дела дат у изреци побијане правноснажне пресуде не садржи сва законска обележја квалификованог облика кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 30. КЗ за које је окривљени оглашен кривим и то не садржи његове објективне елементе, па стога по браниоцу радње окривљеног не представљају кривично дело.

Тежи облик кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. Кривичног законика (Службени гласник Републике Србије, број 94/2016 од 24.11.2016. године, са ступањем на снагу дана 01.06.2017. године) чини онај ко у намери да себи или другом прибави какву корист, омогућава другом недозвољени прелаз границе Србије или недозвољени боравак или транзит кроз Србију. Ставом 3. члана 350. КЗ предвиђен је квалификовани облик овог кривичног дела који постоји ако је дело из става 2. овог члана учињено од стране групе, злоупотребом службеног положаја или на начин којим се угрожава живот или здравље лица чији се недозвољени прелаз границе Србије, боравак или транзит омогућава или је кријумчарен већи број лица. Радња извршења тежег облика кривичног дела из става 2. члана 350. КЗ састоји се у омогућавању другом да недозвољено пређе границу Републике Србије, у омогућавању да недозвољено борави у Републици Србији или у омогућавању транзита преко територије Републике Србије, при чему је за постојање овог облика кривичног дела, довољно да је учинилац предузео једну од напред наведених алтернативно предвиђених радњи извршења. Радње омогућавања могу бити врло различите. По правилу, осим код радње омогућавања недозвољеног боравака пасивног субјекта у Републици Србији, радња извршења подразумева и превоз пасивног субјекта.

Имајући у виду цитиране законске одредбе члана 350. став 2. и 3. КЗ, те имајући при томе у виду чињенични опис кривичног дела утврђен у ставу I изреке правноснажне првостепене пресуде у којем је наведено да је окривљени АА „у јутарњим сатима 13.10.2023. године, око 06,30 сати ... у стању урачунљивости, са умишљајем, а био је свестан противправности свог дела и хтео његово извршење, по претходном договору са ББ и са НН лицима, извесном ВВ и Сиријцем, у намери прибављања имовинске користи за себе у износу од 800 евра и за НН лица у износу од 900 до 1.500 евра по мигранту, за превоз ирегуларних миграната са подручја Пирота од села Обреновац до Београда, започео извршење кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, омогућавањем недозвољеног транзита кроз Републику Србију већем броју лица, 30 ирегуларних миграната, сви држављани Сирије, који су уз помоћ бугарског водича пешице из Републике Бугарске доведени до уговорене локације на територију Републике Србије, мимо граничног прелаза одређеног за прелажење државне границе, без поседовања личних докумената и важећих путних исправа потребних за легалан улаз у Републику Србију, са намером да оду у СР Немачку ..., окривљени АА на државном путу 1 А реда А4, у висини села Обреновац, извршио прихват 30 ирегуларних миграната, сви држављани Сирије, који су уочени од полицијских службеника Станице граничне полиције Димитровград, од којих су 28 ирегуларних миграната искочили из возила и заједно са АА побегли у моменту када је полиција интервенисала, док су у комби возилу остала два ирегуларна мигранта ГГ и ДД ... услед чега наступањем објективних околности окривљени АА кривично дело није довршио“, а на начин ближе описан у изреци пресуде, то, по налажењу Врховног суда, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја бића кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 30. КЗ, за које је он правноснажно оглашен кривим, због чега се као неосновани

оцењују супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, како је у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у ставу I изреке правноснажне првостепене пресуде јасно наведено да је у конкретном случају од стране окривљеног покушано кријумчарење већег броја лица, а што јасно произилази и из навода у изреци да је окривљени АА критичном приликом на државном путу 1 А реда А4, у висини села Обреновац, извршио прихват 30 ирегуларних миграната, сви држављани Сирије, који су уочени од полицијских службеника Станице граничне полиције Димитровград, од којих су 28 ирегуларних миграната искочили из возила и заједно са АА побегли у моменту када је полиција интервенисала, док су у комби возилу остала два ирегуларна мигранта Howaida Mhana и Aboud Borsan, услед чега наступањем објективних околности окривљени АА кривично дело није довршио, то стога, по налажењу Врховног суда, супротни наводима браниоца окривљеног, у конкретном случају постоји квалификаторна околност која је потребна за постојање квалификованог облика кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из става 3. члана 350. КЗ, па је следствено томе суд правилно применио кривични закон правном квалификацијом кривичноправних радњи окривљеног АА као квалификовани облик кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 30. КЗ, те се као неосновани оцењују и наводи браниоца окривљеног којима указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да првостепени суд није у образложењу првостепене пресуде навео на који начин је дошао до закључка да је предметно кривично дело учињено од стране групе, а не од стране једног лица. Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и да суд није током поступка поуздано утврдио број ирегуларних миграната, већ је пресуду засновао искључиво на исказима два мигранта која су заустављена од стране полиције и идентификована, а који су изнели своју процену да су се кретали у групи од око 30 миграната, без постојања било каквих других доказа који би потврдили да је критичном приликом било 30 миграната и без њихове индивидуализације и идентификације, а којим наводима бранилац окривљеног по налажењу Врховног суда суштински оспорава правилност утврђеног чињеничног стања од стране нижестепених судова у побијаним правноснажним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП. Осим тога, бранилац у поднетом захтеву истиче и да је суд окривљеном изрекао претешку казну, обзиром да је окривљени млада особа која у време извршења кривичног дела није имала ни 21 годину и да је исти неосуђивано лице, при чему је сада и запослен, а који наводи браниоца би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Како из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреда одредаба члана 438. став 2. тачка 2), члана 440. и члана 441. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП

дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Звонка Радовановића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на наведене повреде закона одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић